1872. XVII. évfolyam. 114. szám. Vasárnap, május 19.

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizethetni Demjén L. és Keresztesy Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautcza 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr bélyegdíj.
Hirdetések felvétetnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papirkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király utcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse ofl. Zeitungs-Agen. (Stadt Seillerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyilttéri czikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Kolozsvárt, máj. 18. 1872.

Tegnap, folyó hó 17-én képviseleti közgyülése volt városunknak. Végre valahára — háromszori egybehivás után — részesült hát városunk a szerencsében, hogy azok közül, a kiket érdekeinek képviseletével megbizott, valami 30-an összejöttek. Nó, de ez a gyülés legalább kitett magáért.

Legelőbb is azon kezdték a jegyzőkönyv felolvasása után, hogy töredelmes mellverések mellett vallották be városunk apái egymásnak, hogy a mult gyülés alkalmával egy oly ügyben határoztak, melyet még nem „tanulmányoztak". Odaadták ugyanis a város gyászszekerét annak a pályázónak, a ki mindenféle bombástikus és szemkápráztató igérgetésekkel szórt port a képviselői bölcseség szemébe, a derék iparost pedig, a kinek hálára érdemes multja van, elmellőzték, hogy igy a famozus szabadalom kizárólagossága minden tekintetben tökéletes legyen a városi polgárság kimondhatatlan boldogitására.

A tegnapi gyülésen mégis rájöttek — mint mondám — bünbánó apáink, hogy elhirtelenkedtek biz ők egy kissé a dolgot és eszökbe jutott, hogy talán ismerni kellene, mielőtt határozhatnának véglegesen, azon ministeri leiratot, mely városunkat a „**királyi**" **kizárólagos szabadalommal** boldogitá. És akkor jöttek a nagy felfedezésre, hogy annak a leiratnak **feltételei** is vannak, e mellett pedig a **kizárólagos szabadalom** nincs is a gyászszekerek tartására adva még **feltételek** mellett sem.

Lett aztán szónoklat meg szónoklat, meglepetések és mulatság, kivált mikor inditványoztatott, hogy a pályázók ügye szakosztályhoz utasittassék, a hol már egyszer ez ügy volt, de a melynek véleményét a közgyülés fustbe sem vette. Végre is abban lett megállapodás, hogy a **szabadalmazott** pályázó birja a város szekereit, a másik pedig menjen **engedélyt kérni** a város kapitányához, mint első forumhoz, ő (a kapitány) aztán majd megszabja a feltételeket.

Ime igy lyukadt ki képviselőink bölcsesége. Mit tesz ez? Azt, hogy uj ipartörvényünk által megengedett ipart is csak azon iparos üzhessen, a kinek a kapitány vagy a tanács kegye az ipar üzhetésére engedélyt ad. Tehát van megint Pontiusunk és Pilátusunk, a kihez iparosaink járhatnak, gyönyörködhetunk megint abba a hímes köpönyegbe, a mit „**feltételek**"-nek hívnak, üdvözölhetjük a kolozsvári országgyülést, melynek nem kell az ország szentesitett ipartörvénye, hanem maga csinál „jobbat".

Tudjátok mit városunk polgárai? Én felhivlak benneteket, hogy azt a törvényt tiszteljétek, melyet országos törvényhozásunk alkotott és koronás királyunk szentesitett. Én felhivom önt Gergely ur, ne hallgasson a közgyülés utasitására, ne menjen ön engedélyert imádkozni a feltételek köpenyegébe burkolózó városi potentásokhoz, hanem jelentse be egyszerüen abbeli szándékát a helybeli iparhatóságnak, hogy ön gyászszekereket akar tartani a közönség szükségletére, és ha ezen egyszerü jelentkezésre önnek az iparhatóság az igazolványt három nap alatt ingyen ki nem szolgáltatja, ne menjen ön többet se Péterhez se Pálhoz, hanem kezdje meg nyugton iparát. Önt ebben senki nem gátolhatja, mert 1-ször a **kizárólagos szabadalom** urának gyászszekerekre szabadalma nincs, 2-or az uj ipartörvény 1. §-a értelmében minden nagykoru szabadon üzhet bármely iparágat, 3-szor mert ugyan csak az ipartörvény 4. § a nem kiván többet egyszerü bejelentésénél az iparüzés szándékának.

Ha önt ezen törvényes eljárása mellett valaki mégis bántani merné, és kérdore vonná, mondja meg, hogy én voltam az, a ki önt a törvény tiszteletére tanitám, menjen bátran a biró elébe és vigye magával az uj ipartörvényt, mely — ugy látszik — bölcs képviseletünk számára még nem született meg. Önhöz beszélek, de minden iparos tanulhat belőle, megtanulhatja, hogy mi a törvény és hogy azt tisztelni kell.

Történt még sok nagy dolog a tegnapi gyülésen, egy kicsit kerülgették a költségvetés „forró kásáját" is, de az üdvös kerülgetés 200 forintnyi adományban részesité a k.-monostori tüzoltó-egyletet. Ezután jött a költségvetés zsolozsmája és litániája, mialatt én bucsut vettem a teremtől, melyben élők és halottak felett hoztak „törvényt" törvény ellen. Sokra vihetjük még, éljen a képviselet!

Dr. **Dobránszky**,
kir. jogtanár.

A Királyföldről.

N.-Szeben, máj. 16. 1872.

ar.— Különös és valóban komoly megfontolásra, önmagábaszállásra intő jelenség tünik szememkbe, ha a jelen pillanatban a politikai küzdtéren végig nézünk.

A román activisták és passivisták e napokban N.-Szebenben értekeztek a fölött, résztvegyenek-e a választásokban, s ha igen, minő magatartást kövessenek; közös eljárás eszméjével foglalkoznak a szász pártok is: — csak a mi magyar pártjaink foglalnak el ép most merev álláspontot egymással szemben, s nem egyességre, hanem heves küzdelemre készülnek.

E párhuzam tanulságait részletezni fölösleges; hangosan figyelmeztetik azok a magyar pártokat arra, hogy nem tanácsos egymástól igen messzire távozniok, s hogy egészen más a feladatuk, mint egymást mindenáron legyőzni, megtörni.

Az ó-szászok egy időben azzal vélték az „ifjakat" megsemmisiteni, hogy majd létezésüket tagadták, majd reájuk fogták, hogy csak voltak. Átlátva azonban, hogy ez czélra nem vezet, s a lenézett párt napról napra erősbödik, most egyességet ajánlanak, hogy vállvetve jobban megvédhessék érdekeiket.

Junius 4-én Medgyesre fognak gyülni valamennyi királyföldi szék szász bizalmi férfiai. Itt fogják a compromissumot megkisérleni; minő sikerrel, az más kérdés.

Némi kifogásunk lehetne amiatt, hogy a Királyföld ügyeiben exclusive a szász pártok értekeznek, hogy erre minket, köztük lakó polgártársaikat valószinüleg meg nem hivnak; hanem erre még reá érünk, visszatérünk majd, ha az értekezlet megállapodásait megtudjuk. Ismertetni fogjuk. Ezuttal csak tájékozzuk magunkat.

Az ifju szászok elől járnak, ők féligmeddig kitárják kártyáikat, s talán nincs is mit rejtegetniök.

Nemzetiségük megóvása, s a nemzeti vagyonkérdésben egyet értenek ők az ó-szászokkal; nem tudjuk az e ennek a bővebb értelme, hogy a „jogegyenlőség" alapján szászon kivül senkinek se jusson abból

Az eltérés ó- és ifju szászok közt ma, a „Sieb. Blätt." szerint (39. szám), a helyhatósági szervezet minemüsége körül mutatkozik, miután az 1848-ki törvényeket, s az uniot az ó-szászok se bolygatják.

A „Gesammtmunicipium" s az universitás jogköre, ez választja kétfelé a szászokat. Az ó-szászok a Gesammtmunicipium egyszerü kerületeivé akarnák tenni a királyföldi székeket, s az egyetemnek ezután is kizárólagos szász szinezetet adnának; az „ifjak" némileg ez utóbbiban is eltérnek az ósdiaktól; az egyes székek és vidékek szervezetét illetőleg pedig nyiltan kimondják, hogy azok nem lehetnek az összhelyhatóság expositurái; e részben az ifjak csak ugy hajlandók engedni, ha a municipiumok önként feladnak azon jogok teljéből, melylyel őket a törvény, minden más megyékhez hasonlóan felruházza.

Különben hangsulyozza az ifju szászok organuma azt is, hogy az uj szervezés elhatározása, megállapitása a „törvényhozás" dolga.

Nézetünk szerint ebben fekszik az ó-szászokkali kiegyezés lehetőségének nagyobb akadálya.

Hát ha még megfontoljuk azt, hogy az ifjak még kérni sem akarnak a parlamenttől több jogot a királyföldi törvényhatóságoknak, mint a mennyit az ország többi törvényhatóságai birnak: mig az ó-szászok formaszerüleg követelik (a kiváltságok) a jog eme többletét, a 700-das itt-lét és a német culturmissio nevében.

Ez elvi különbségek folytán nem igen valószinü, hogy a két szász-párt a helyhatósági és egyetemi szervezet belügyeiben őszintén kezet foghasson; mivel az ifjaknál praedominál a magyar haza szeretete és a szász nemzetiség mellett való józan buzgóság — mig az ó-szászok ezt is tulozzák, s a közös jog helyett külön kiváltságba fogodzva, többet vélnek kierőszakolhatni a magyar államtól, mint a mennyit Magyarország valamennyi megyei élveznek. Kiváncsiak vagyunk arra: menynyit fognak nekünk igérni ebből a többletből az ó-szászok programmjukban; hisz mi velök egy földen lakunk, velök kellett volna az ősi kiváltságban is osztoznunk, meg a mai jog is közös vagyonunk lenne.

Meglátjuk. Figyelünk reájuk.

A hadfelszerelési enquête vége.

— A hadügyminiszteriumban a Skene-féle hadsereg-felszerelési szerződés ügyében alakitott enquête megtartá utolsó ülését. Mindjárt a jegyzőkönyv hitelesitése után **Frankl** udvari tanácsos szólalt fel, hogy az enquête-ben követett erélyes eljárása miatt ellene a Skene-féle társulat egyik tagja által intézett megtámadásra reflectáljon.

E megtámadásra — ugymond — állásánál fogva nem szükséges tüzetesen felelni, mely őt különben nem érinthette kellemetlenül, miután előtte csupán az ügy érdeke irányadó, s ő azt szenvedélytelenül és nyugodtan szokta kezelni, mint azt annak fontossága megkivánja. (Óh! óh!)

A napirendre áttérve, az enquête elnöke a hadügyminiszter válaszát terjesztette elő az enquête legközelebbi kérdésére, mely oda irányult, kogy miután az enquête (a katonai tagok kivételével) egyhangulag elitélte a Skene-féle szerződést, további elvi discussiók mellőzésével a hadügyminiszter elégségesnek tartja-e a jegyzőkönyvi nyilatkozatokat a szerződés ellen, vagy pedig az enquête a szerződés helyébe egy esetleg lépendő rendszert részletesen is kidolgozzon? Az elnök erre felelte, hogy ő az enquête általi megbizatásban eljárt, s előterjesztésére a hadügyminiszter felelete az volt, hogy ő tökéletesen meg van győződve arról, hogy a Skene-féle szerződés a hadsereg érdekeinek és hadképességének teljesen megfelel, s hogy ő azt feloldani nem szándékozik, hanem az egész ügyet a delegatio elé fogja terjeszteni s annak határozataitól teszi függővé az ügy eldöntését. A hadügyminiszter azonban azon óhajtását is kifejezte, hogy az enquête együttmaradván, — egy esetleg alkalmazandó rendszernek részleteit is dolgozza ki.

Az enquête valamennyi tagja erre — a katonai tagok kivételével — kinyilatkoztatta, hogy ezen óhajnak megfelelni nem szándékozik, miután a hadügyminiszter határozottan kijelentette, hogy a szerződést fen kivánja tartani; a bizottság pedig nem érzi magát hivatva arra, hogy hónapokat igénybe vevő fáradságos munkához fogjon minden gyakorlati eredmény reménye nélkül.

Az enquête feloszlása előtt a következő határozatot hozta: a lajthántuli kereskedelmi miniszter képviselője Stahl lovag az enquête müködéséről jelentést fog készitteni, 2. e jelentés autografiroztatván, jegyzőkönyvekkel együtt valamennyi bizottsági tagnak megküldendő.

Ezzel az oly kedvező kilátás közt megnyilt enquête befejezte működését. Ezzel azonban még nincs vége. A magyarhoni ipar felvirágoztatását tartva szem előtt —: nem adjuk meg magunkat!

Legujabb táviratok.

Bécs, máj. 16. A bir. tanács mai ülésében a pénzügyminister törvényjavaslatot terjesztett elő a Krakkó város által felveendő $1\frac{1}{2}$ millió frt sorsjátéki kölcsönre vonatkozólag. Rechbauer és társai kérdik a kormánytól, hogy az egyház és állam közti viszonyoknak az államalaptörvények szellemében és értelmében leendő szabályozására vonatkozólag a trónbeszédben kilátásba helyezett törvényt mikor szándékszik előterjeszteni? és mily akadályok gátolják annak azonnali előterjesztését? Az interpellálók határozottan fenntartják maguknak, hogy szükség esetében a kérdéses törvénynek alkotmányszerü létrejövetelét saját maguk kezdeményezzék.

Konstantinápoly, május 16. A sultán meglátogatta tegnap a Portát. A nagyvezér felolvasá a birodalom általános helyzetéről szóló jelentést és jelenté, hogy Hirsch báróval a szerződés megkötetett. A szultán azt válaszolá, hogy nagyon meg van elégedve a behozott kormányzati és gazdászati reformok által hat hó óta elért eredményekkel; ő jó közigazgatást és az ország hitelének fenntartását ajánlja. Megelégedését fejezé ki a budgetben való egyensuly és a rumeliai vasutak ügyében tett intézkedések felett.

New-York, május 15. A washingtoni szerződéshez adandó pótczikket előterjesztő elnöki izenet a senatushoz — azt mondja, hogy az elnök, mielőtt a czikk jóváhagyatnék, a senatus tanácsát óhajtja kikérni.

Mint **Madridból** 12-ről jelentik, Serrano csapatjait az éj folytában Biscaya felé inditá el. A Poralta, Narzis és Muleti-féle csapatok maradványai a franczia határ felé vonulnak. — A fölkelők folyvást hódolatukat nyilvánitják a kormánynak, s Navarrában a fölkelés már megszüntnek tekintetik. — Guipuzcoában teljes nyugalom uralkodik. — 10-én több összeütközések történtek kisebb carlista-csapatokkal; azonban mindegyik alkalommal a kormányi csapatok voltak győztesek. A kormányhoz érkezett táviratok szerint, 11-én Arzenez-ban 600 carlista-fölkelő meghódolt, s átszolgáltatá fegyvereit a katonai hatóságoknak. A Tarragona tartományban levő csapatok amnestiát kértek; — a többi tartományokban levő csapatok érezhetőleg fogynak. Gaminda még folyvást harczol. Az északi spanyol vasuton a közlekedés helyreállott.

A kolozsvári kisegitő-pénztáregyletnek 1871. január—deczemberi üzletének forgalmi kimutatása.

Bevétel. 1. Készpénz-áthozatal 1870-ről 166,238 frt 58 kr. 2. Felek betételei 1871. évben 14 0,801 frt 62 kr. Felek betételei utáni tőkésitett kamat 114.270 frt. Összesen 1.535,071 frt 62 kr. Tartaléktőkének adott illetéke 2795 frt 99 kr. Tartaléktőkének adott kamat 1107 frt 39 kr. Összesen 3903 frt 38 kr. Főösszeg 1.538.975 frt. 3. Kezelési bevételek: Rendes 6% kamatban 113,993 frt 4 kr. Provisioban 18,802 frt 99 kr. Értékpapirok utáni kamatban 5851 frt 50 kr. Értékpapirok utáni provisióban 204 frt 32 kr. Hátralék-kamatban 1965 frt 57 kr. Egyleti házjövedelemből 1045 frt 47 kr. Nyomtatványból 14 frt 30 kr. Konyvdijakból 1015 frt 40 kr. Váltódijakból 444 frt 77 kr. Bélyegdijakból 5740 frt. Összesen 149,077 36 kr. 4. Visszafizetett összes kölcsönért 7.241,319 frt 8 kr. Főösszeg 9.095,610 frt 2 kr.

Kiadás. 1. Váltókra adott kölcsönért 7.467,952 frt 99 kr. Értékpapirok vásárlására 5604 frt. Egyleti házra 2240 frt 18 kr. Összesen 7.475,797 frt 17 kr. 2. Visszafizetett betételekért 1.358,942 frt 27 kr. Kisdedóvodák részére 300 frt. Segélyezésre 500 frt. Összesen 1.359,742 frt 27 kr. 3. Kezelési kiadások: Tartaléktőke részére 2795 frt 99 kr. Nyugdijalap részére 800 frt 73 kr. Ipartanoda részére 1000 frt. Jövedelmi és házadóba 552 frt 41 kr. Irodai kellékekre 1233 frt 27 kr. Bélyegre 5740 frt. Tiszti fizetésekre 5464 frt. Választmány- és ellenőri tiszteletdijakra 6393 frt 37 kr Igazgatási tisztviselők fizetésére 8792 frt 79 kr. Remuneratióra 894 frt. Értékpapirra, fejülfizetésre 33 frt 41 kr. Betét utáni kamatokért 114,270 frt. Tartalék utáni kamatokért 1107 frt 39 kr. Összesen 115,377 frt 39 kr. Főösszeg 149,077 frt 36 kr. Pénztármaradék 1871. december 30-án 110,993 frt 22 kr. Főösszeg 9.095,610 frt 2 kr.

TÁRCZA.

A fényképészet, mint segédeszköz

(a vagyon, s általán mindennemü javak közbiztonságára).

II.

Csekély tehetségemtől kitelhetőleg adám elő **csoportonként**, hogy kik lennének lefényképezendők a központi fényirodában. Most néhány sorban előadom, mibe fogna kerülni az államnak ez országos intézmény.

Mielőtt ezt tenném, ismertessük meg kissé a központi fényirdászok hatáskörét.

Minden 12 megyére kineveztetnék egy igazgató-fényképész, Ez bizatnék meg, saját költsége és felelőssége mellett a 12 központi fényirda felállitásával, czélszerü berendezésével; olyan egyéneket kellene beállitania, kik a fennebbi czélnak megfelelő müveket tudnak készitteni. Az igazgató-fényképész a felsőbb megbizatásért tartoznék a vezetése alatt álló 12 központi fényirdában, a 6-ik csoport lefényképezését dijtalanul végeztetni; megszökések alkalmával a köröztetésre szükséges elegendő fényképek gyors kiállitásáért sem venne illetéket.

A szükséges jegyzőkönyveket az illető megye saját költségén állitaná ki; ezeket azután fényképekkel és jegyzetekkel kitöltve minden év végén levéltára számára vissza fogná kapni.

Az előadottakból önként kiviláglik, hogy az államnak ezen intézmény (nehány ideczélzó erélyes rendeleten kivül) több költségébe nem kerül, mint a miniszterium levéltárába, a fénykép-emléklapok számára beosztott „Albumok" beszerzése.

Végül, a felállitott fényképezendő csoportokra volna még nehány megjegyzésem.

Az **első** csoportról készült fényképek rendeltetésének meghatározása talán az előadott mód szerint sem lenne czélszerütlen; azonban kétségkivül lehet azt módositani, sőt az merőben is megváltoztatható.

A **második** csoportban a három megnevezett osztálynál oklevél hamisitások ritkán fordulván elő, ez talán kimaradhatna; én azért ajánlom, mert kétségkivül az illetők arczképei okmányaikat is érdekesebbekké, becsesebbekké tenné, s e mellett azok még bajosabban lennének meghamisithatók.

Az általam megpenditett eszme valósulása esetére a miniszteri és a megyei levéltárak mintegy képcsarnokát birnák felmutatni a hazai értelmiség nagy részének, s ez, gondolatom szerént, talán a jövő korra nézve sem érdektelen, szokszor szükséges feldolgozható anyagot is szolgálhatna, **némely esetekben** pedig nélkülözhetlennek bizonyulna.

A meg nem nevezett osztályok közül például: egyetemeken végzett szolgálatba lépő gépészek és mezei gazdák nem maradhatnának ki; — itt a visszaélés nem annyira az oklevelek hamisitásában, mint inkább a szolgálat rendén szokott gyakrabban előfordulni.

A **harmadik** és **negyedik** csoportozat fényképezésének szükségét indokolni ugy hiszem fölösleges — ez áll az **ötödik** és **hatodik** csoportozatról is. Itt a képek mikénti alkalmazásának beosztását szabatosan meg kellene határozni, előirni.

Végezetül lássuk, hogyan kellene eljárni a fényképekkel előforduló megszökések alkalmával.

Vegyünk egy esetet az 5-ik csoport **c)** osztályából.

A megkárositott gazda, a csint elkövetőnek arczképével a helyhatósághoz megy azt feljelentése mellett előmutatja. Azonnal rendelet küldetik a központi fényirdába a köröztetésre szükséges fényképek gyors elkészitésére.

A fényirdász rögtön eleget tehet a meghagyásnak, csak a kép hátára jegyzett **év**- és **sor**-számot kell megnéznie, a mi azon helyre utalja, hol a **nemleges** vagy sokszorozható kép sor-szám szerént elhelyezve megtalálható; kiveszi és sokszorozza tetszés szerint.

Veress Ferencz, fényképész.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Vagyonkimutatás.

Követelések. I. 1870 ik évről átjött váltók értékében 1.755,779 frt 25 kr. 1871-ik évben hozzájött váltók értékében 7.467,952 frt 99 kr. Összesen 9.223,732 frt 24 kr Ebből levonva a visszafizetett kölcsönt 7.241,319 frt 8 kr. Marad váltókban 1.982,413 frt 16 kr. II. Van erdélyi földtehermentesitési kötvényben 13,832 frt. Van magyar földhitelkötvényben 2452 frt 50 kr. Van magyar vasuti kölcsönben 10,135 frt. Van kolozsvári takarékpénztár-részvényben 1438 frt. Van „Victoria" biztositótársaság-részvényben 983 frt 85 kr. Van magyar keleti vasut-részvényben 15,604 frt. Van 1860. államsorsjegyben 505 frt. Van kolozsvári hitelbank-részvényben 10,500 frt. Van kolozsvári zálogház-részvényben 413 frt. Van magyar sorsolási kötvényben 3459 frt 50 kr. Összesen 59,322 frt 85 kr. Van egyleti házértékben 21,715 frt 49 kr. Felszerelvényben 2202 frt 33 kr. Készpénzben 1871. deczember 30-án 110,993 frt 22 kr. Főösszeg 2.176,647 frt 5 kr.

Tartozások. I. 1870-ről átjött tagok követelése 1.977,702 frt 31 kr 1871-ik évben hozzájött 1.535,071 frt 62 kr. Összesen 3.512,773 frt 93 kr. Ebből levonva a visszafizetett betételeket 1.358,942 frt 27 kr. Maradott 6368 tagnak összes követelése 2 153 831 frt 66 kr. II. 1870-ről átjött tartaléktőke készpénzben 17,509 frt 68 kr. 1871-ik évben hozzájött kamatban 1107 frt 39 kr. 1871-ik évben hozzájött 10% illetékben 2795 frt 99 kr. Összesen 21,413 frt 6 kr. Ebből levonva a kisdedóvodáknak adott 300 frt. Ebből levonva a segélyezésre adott 500 frt. Összesen 800 frt. marad 20,613 frt 6 kr. Felszerelvény értékében 2202 frt 33 kr. Tészen a tartaléktőke készpénz- és felszerelvényben 22,815 frt 39 kr. Főösszeg 2.176,647 frt 5 kr.

Kolozsvártt, deczember 30-án 1871.

Tauffer Ferencz, igazgató. **Geltch János,** fő-könyvvezető. **Wagner Frigyes,** pénztárnok.

Alólirtak a tételeket az illető könyvekkel üttetvén, helyeseknek találtuk. Kolozsvártt, márczius 13. 1872.

Korbuly Bogdán. Hajós János. Kállai Lajos.

Az igazgató-választmány által kinevezett biztosok.

Ugyan e tételeket mai nap megvizsgálván a közgyülésileg választott alólirt bizottság, és üttetvén az eleibe terjesztett üzleti naplókkal és könyvekkel, mindenben helyesnek találta. Kolozsvártt, april hó 11. 1872.

Finály Henrik. Nagy Lajos. Kornéli János. Dr. Salamon József.

A fogyasztó-egylet tisztelt tagjainak közgyülésileg nyilvánult óhaja teljesült; az egylet rendes boltja megnyilt a bel-monostorutczában a volt Horváth-féle 175. számu háznál.

Az egylet választmányának sikerült Csobánczy István ur személyében teljesen szakértő alkalmas ügykezelőt méltányos szerződés mellett nyerni, a ki nem csak az áruczikkek eladásával, hanem az egyleti pénzjegyek — Márkok — és a tüzifa ügyével is meg van bizva.

A márkok használata az egylet vállalkozóinál ugy mint eddig történik; az egyleti boltból a vásárlás kész állami pénzzel esik, a vás. összeg a tagok könyvecskéibe beiratik az osztalék kiszámitása végett; az eddig a házi raktárban volt áruczikkekhez u. m: czukor, kávé, rizs, gyertya, szappan, disznózsir, még bészereztetett liszt, kásanemük, s ajt salámi, fénymáz, gyufa, és bé fog szereztetni mindaz, a minek keletét a kereset bebizonyitja; a tüzifa nem csak öl számra, hanem mázsánként is, és pedig felaprózva fog adatni, de a fa belértéke vagyis faja szerint osztályozva; jelenleg gyertyán-, bükk-, és tölgyfa létezik; ki fog eszközöltetni a dohány- és a konyhasóárulási jog is.

Az egylet tagjaitól függ az egyleti bolt élete, jövője; az egyleti választmány kezeskedik az áru-tárgyak kielégitő minőségéről és mértékéről, az ár a közboltok árán feljül nem lesz; minden becsomagolható eladott tárgyak az egylet lezáró bárczája alatt fog kiadatni; hogy az emberileg lehető kielégités megtörténhessék, okvetlen szükséges, hogy az egyleti tagok óhajaikat ugy mint netaláni sérelmeiket a fennevezett áru-kezelő, illetőleg az egyleti főnök vagy helyettese utján a választmány tudomására juttassák.

Kolozsvártt, május 12-én 1872.

Szentgyörgyi József, e. f. **Nesselfeld Victor,** egyl. jegyző.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 18. 1872.

— **Uj előfizetést nyitunk 1872. május-deczemberre 8 frttal, május-septemberre 5 frt o. é.** A szerk.

— **Király ő felsége** elé, midőn máj. 15 én délután a Burgba kocsizott, nagy néptömeg sietett és viharos éltetésben fejezte ki örömét a királynak a legutóbbi baleset alkalmával történt szerencsés megmentése fölött. Ő felsége máj. 15-én fogadta Görögország küldöttségét és a meghatalmazott minisztert, herczeg Ipsilántit.

— **A városi képviselőtestület** tegnapi ülésében ismét kevés számmal jelentek meg a képviselők a **költségvetés** tárgyalására. Azonban e tárgyban már másodszor levén gyülés hirdetve, a jelenlevők megkezdték a tárgyalást. Mindenekelőtt a szakosztály jegyzőkönyve, s a költségvetésről tett kimeritő jelentése lett felolvasva. **Simon Elek** képviselő fölfejtvén, hogy a városi regalék a lehetőség szélső határáig fel vannak már csigázva, takarékosságot ajánl a kiadások körül, — továbbá kimutatván, hogy a költségvetés alapos tárgyalása a m. kormány rendelete folytán is, de főleg a dolog természetéből kifolyólag, csak ugy lehetséges, ha a megelőző év zárszámadása és a városi közvagyon leltára is elő van terjesztve, ezek utánpótlása reményében, s azon feltétellel beleereszkedik a költségvetés tárgyalásába, hogy a tisztviselők fizetésének megállapitása a szervezésig elhalasztassék, s akkor ezzel kapcsolatban láttassék el, a mi el is fogadtatott. **Jakab Elek** képv. szintén el áll a bizottságban a tisztifizetések ügyében bejelentett különvéleményének beadásától s belecreszkedik a tárgyalásba. Kiemelvén, mily szükséges a közvagyon halasztást nem türő erelyes kezelése, s hogy kivánatos volna, mikép a mult évek minden számlái végleg bevégeztessenek, és tisztába hozassék, hogy a szervezés által bekövetkező uj korszakba egészen kitisztázva vagyoni állásunk teljes megnyugtató tudásával léphessünk be. A közgyülés jövő szerdán folytattatni fog.

— **A kassai Deákkör** nagy választmánya máj. 12-én tartott rendkivül népes ülésében határtalan lelkesedés között hozta azon határozatot, hogy a pünkösd másodnapján tartandó közgyülésen a kassai Deákpárt képviselőjelöltjeül gróf Péchy Manót fogja proclamálni.

— **A budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszék elnöke** azon indokolt javaslatot tevé az igazságügyminiszternek, hogy miután köztudomás szerint a közárveréseken bizonyos árverési társulatok által elkövetni szokott rakonczátlanságok miatt az érdeklettek nagy kárára tisztességes ember alig jelenhetik meg: az igazságügyminiszter nevezett elnök azon intézkedését, hogy a városi rendőrség közegei minden előforduló esetben az illető birói végrehajtónak közvetlen megkeresésére azonnal segélyére legyenek, helybenhagyja, s a baj gyökeres orvoslása végett egy közárverelési csarnok felállitása iránt intézkedjék.

— **A kolozsvári torna-vivóda-egylet** alapító tagjai felkéretnek, miszerint a **május hó 20-kán**, azaz **pünkösd másodnapján**, délelőtt 10 órakor, a városház nagy termében tartandó közgyülésen megjelenni sziveskedjenek. A közgyülés tárgyai: a) az alapszabályokra leérkezett miniszteri rendelet; b) alakulás, azaz: elnök, alelnök, titkár, pénztárnok, orvos s 18 választmányi tag választása; c) az épitőmesterekből beérkezett ajánlatok tárgyalása. A torna-vivóda-egylet id. bizottságának, 1872. május hó 14-én tartott üléséből. Móricz István, jegyző.

— **Vidéki t. előfizetőinktől** már több versen kaptunk panaszt a miatt, hogy lapjaikat a postahivatalokból rendetlenül kapják meg. Legutóbb a **n.-almási** posta ellen panaszolnak többen, felhozva, hogy a lapokat minden ellenőrzés nélkül kiadják bárkinek, s ha elvesz, azt felelik reá „nem számolok én senki lapjáról". Felkérjük a t. postaigazgatóságot, értesse meg a vidéki postamester urakkal azt, hogy igen is számolni tartozik a feladott lapokról minden egyes előfizetőnek, s hogy a magy. kir. postaintézet nem arra való, hogy valaki azt a kényelmes semmittevés párnájának tekintse.

— **A magyar jogászgyülés** szept. 23, 24, 25 és 26-án tartván üléseit, az állandó bizottság titkára dr. Sigmund Vilmos figyelmezteti a tagokat, hogy e gyülésen csak oly tudományos tartalmu inditványok kerülhetnek tárgyalás alá, melyek a gyülés megnyitása előtt legalább három hónappal — tehát legfőlebb f. é. junius hó 22-ig az állandó bizottsághoz beküldetnek.

— **Ügyvédi irodát nyitott** Kolozsvártt, hid-utcza 296. szám alatt **Frits Albert** jeles készültségü és tehetségü hazánkfia. Erre annál is inkább felhivjuk az igazságot kereső felek figyelmét, mert nevezett közszeretetben álló polgártársunk hosszas ideig közmegelégedésre viselvén birói hivatalt, meglehetnek győződve arról, hogy nála a reá bizott ügyek szakértelemmel és buzgósággal fognak kezeltetni.

— **Karácsonfalva,** Balázsfalva, Mikeszásza, Kis-Kapus, Medgyes vasuti távirdaállomás a magy. keleti vasutvonalon magánsürgönyök felvételére is felhatalmaztatott.

— **Gömörmegyében** Putnokon uj távirdaállomás nyittatott korlátolt napi szolgálattal.

— **Megjelent uj könyvek Heckenast Gusztáv** könyvkiadónál Pesten:

1. **Az 1871. évi törvények,** ugy azok életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kibocsátott m. kir. miniszteri rendeletek gyüjteménye, hiv. adatok után közli **Szeniczey Gusztáv,** nyug. kir. váltófeltörvszéki biró. IV. kötet. Ára füzve 2 frt 20 kr, bekötve 3 frt.

2. **Urbéri kalauz,** utmutató az 1848. évi törvények által megszüntetett, urbéri kapcsolatból fennmaradt, s azzal rokon- és összeköttetésben levő jog- és birtokviszonyok rendezését tárgyazó ügyekben, az ország visszacsatolt részeire és erdélyi területére is kiterjesztve, s gyakorlati iratmintákkal ellátva. Községi jegyzők, ügyvédi vizsgára készülők, s kezdő ügyvédek és birák használatára irta **Tóth Lajos,** közs- és váltóügyvéd, Pestmegye volt tiszti főügyésze. Ára 2 frt 50 kr.

3. **Az uj szolgabirói hivatal kézikönyve.** Irta **Gyürky Antal.** Ára 2 frt o. é.

4. **A magyar közjog alapvonalai.** Grf Cziráty Antal Mózes nyomán irta **Hegedüs Lajos.** Kandid. III-ik bőv. kiadás. Ára 2 frt 50 kr.

5. **A rónák vésze.** Irta **Tóvölgyi Titus.** Vázlatok a betyáréletből, összefüggésben a szegedi Bünkrónikával. Ára ?.

6. **A magyar nép élcze.** Szép hegedüszóban. Összegyüjté **Jókai Mór.** 72, 73. Ára 80 kr o. é.

— **„Politikai kis káté."** V-ik az ujabb törvények magyarázatával bővitett kiadás. Irta Boross Mihály ára 16 kr, 100 példány 10 frt stb., és **„Politikai óramutató"**, azok számára, kik nem tudják hányat ütött az óra, II-ik kiadás, irta Boross Mihály, ára 24 kr. 100 példány 16 frt. Megrendelhető Székesfejérvárt **Klökner Péter** könyvkereskedő és kiadónál.

Apróságok.

— **Mi erősiti a lábakat?** kérdi az anya egy orvosló vénasszonytól, leánykám ugy elgyengült, hogy nem tud lábra állani. Mossa meg borral, mond ez; hanem egy másik asszony közbeszól: ne tegye azt, én férjemen ugy tapasztaltam, hogy valahányszor borral él nagyon elgyengülnek a lábai.

— **A szász marsal** halálra itélt egy katonát lopásért, bár az eltolvajlott portéka értéke alig üté meg az egy tallért. Midőn a katonát kivégezni kisérték, találja a marsal s igy szól hozzá: nagy bolond valál, hogy egy tallérért koczkára tevéd életedet. Tábornok — mond a katona — koczkára tettem én azt naponta 19 fillérért is, A felelet annyira megtetszett a marsalnak, hogy megkegyelmezett.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

Nyilttér.

Fog- és szájorvos **Máthé Domokos**

„Rubin" fogtisztitó-szere

a legjobb szer a fogak napontai tisztitására, a foghus erősitésére és az oly ártalmas fogkő (borkő) képződés megszüntetésére.

Ezen készitmény felől több nevezetes bécs orvos elismerését nyilvánitotta.

Egy diszes érczdobozának ára 1 frt.

Egyedüli főraktár **Csapó Sándor** urnál Kolozsvártt.

(475) 3—3

Pályázat.

Erdélyben a kudsiri-közös iskolatanitói állomás, melylyel az elemi iskolai tantárgyak tanitása a magyar, német- és román nyelvben 400 frtnyi évi fizetéssel a vajdahunyadi társpénztárból van egybekötve, betöltendő.

A folyamodványok, melyekben az életkor, végzett tanulmányok, nyelvismeret és a tanitói vizsgának sikeres kiállása kimutatandó, a vajdahunyadi társpénztár számvevőségéhez, a **Kolozsvári Közlöny**-ben megjelent ebben **hirdetmények napjától számitva 4 hét alatt lesznek** benyujtandók. Megemlitetik még, hogy ezen állomás valamint a társpénztártól, ugy a kinevezett tanitótól évnegyedenként felmondható.

A govasdiai m. kir. vasmühivatalától.

(U. posta Vajdahunyad,) 1872. május hó 10-kén.

Ügyvédi iroda.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy birói állomásomról lemondva

ügyvédi irodát nyitottam

hiduteza 296. sz. a.,

és ennek folytán minden az ügyvédi szakmába vágó: **peres, perenkivüli, urbéri, kárpótlási, bünügyi ügyeket** elvállalok és egyéb szakmaszerü megbizatást is, pontosan teljesitendek.

Kolozsvártt, május 16-án 1870.

Frits Albert, ügyvéd. 1—3

[476]

4—6 **A legujabb** [470]

ÖLTÖNYÖK

a legjutányosabb árak mellett

FRANK

hölgyruha-készitési termében

Pest, Kristóftér 4-ik szám, I-ső emelet,

legjobban ajánltatnak.

Valódi csak itt! **Valódi aranyékszert,** a mely roppant tökéket nyel el, most a gyakorlatias közönség nem viselt többet, mert mesés olcsó árért teljes pótlékot nyujt az

Talmi arany!

ujon feltalált nemes fém!

Valódi csak itt!

Kézszeridőnk, hogy ez ékszer még több évi viselés után is nem válozik meg, és a alódi aranytól meg nem különböztethető. Hogy beszerzését mindenkinek lehetővé tegyük, következő olcsó árak szabatnak:

Úri ékszerek.

1 Legelegánsabb divatos óralánczz 1 frt, 1.50, 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, medaillonnal 2.58, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6 frt
1 hosszu nyaklánczz a valódi aranytól meg nem különbözhető 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 forint.
1 finom shawl-vagy nyakkötő tü 50, 80, 1, 1.50, 2. forint
1 legfinomabb medaillon óra-figyelék gyan. való használatra 1, 1.50, 2.50, 3 forint
1 finom úri gyürü kövel vagy anélkül 50, 80, 1 frt, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4, 5 forint.
1 csomó óra-figyelék 40, 60, 80 kr.
1 pár legdivatossabb kézelő-gomb email-kövel vagy anélkül 50, 80 kr, 1.50, 2, 2.50.
1 készlet kézelő- és inggombok izlésesen összeválasztva 50, 70, 85 kr, 1, 1.50, 1,80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50 kr.

Nő ékszerek.

1 pompás mellü 80 kr. 1 frt. 1.20, 1.80, 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
1 pár fülbevaló 60 kr. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
1 készlet egymáshoz illő mellü és fülbevalóval 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
1 gyönyörü nyakék nők számára keresztecskével 85 kr., finom 1 frt., finomabb 1.50, legfinomabb 2. 2.50.
1 nehéz karperecz 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 frt.
1 pompás hölgy-medallion 50 kr, 80, 1 frt, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50 kr.
1 elegans gyürü kövel vagy a nélkül 50, 80 kr, 1 frt, 1.50, 2, 250.
1 diszes nyakék medaillonnal 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50 kr.

Brillant-ékszer, oly hü utánzata a valódinak, hogy szakértők is megcsalatkoznak a kövek valódi gyémántporral csiszolt kristályok, melyek eleven tüzöket sohasem vesztik el. A finommabbak valódi ezüst foglalatal.

1 mellü 1.50, 2 frt. igen finom 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 4, 6, 9, 10 frt.
1 pár fülbevaló 1.50, 2, egészen finom 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
1 „ chemisette gomb 1.10, 1.50, 2 frt.
1 „ kézelő gomb 1.80, 2.80.
1 karperecz brilliantkövekkel kirakva 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50.
1 brillant gyürü legfinomabb 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5 frt.
1 nyakkötő-gomb 1.50, 2, 2.50, 3 frt.
1 garnitur mellü- és kézelő-gomb 25, 35, 50, 80 kr.
1 óralánczz 20, 30, 50, 80 kr.
1 gallérgomb 5 kr.
1 legelegánsabb hajabroncs 35, 50, 80 kr.

Gyász- és divat-ékszer

fekete, legelegánsabb alaku, jetből, lávából, bivalszarvból és jet-utánzásból.

1 garnitur mellü és fülbevaló, megegyező izlléssel 30, 40, 60, 80 kr. 1 frt. 1.30, 1.50 kr; egész finom 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4 frt
1 karperecz 30, 50, 80 kr 1 frt. 1.50
1 nyaklánczz keresztlet bivalszarvból 45 kr.
kaucsukból 65, 80 kr.

Az örökké illatozó ékszer, szetes jó illatot soha sem veszti el s a legujabb divat szerint van alakitva. Ez ékszer elegánczára nézve felülmúlhatlan s illata miatt igen kedves. Ha egy hölgy ebből az ékszerből egy garniurát hord s egy teremben lép, az néhány percz alatt teljesen eltelik illattal.

1 mellü 80 kr. 1 frt, 1.20, 1.50, 2, 3 frt.
1 pár fülbevaló 80 kr, 1 frt, 1.20, 2.50 kr.
1 karperecz 50, 60, 80 kr. 1, 1.50, 2, 3 frt.
A ki e czikeket valódi minőségben birni kivánja, forduljon személyesen vagy levélben egyenesen hozzánk.

CLAYTAN.

első párisi bazárjához Ausztria számára Bécsben,

Härtnerstrasse 54. Palais Todesco.

Megrendelések teljszés szerinti nyelven is irva lehetnek. — A küldemények postautánvét mellett vagy a pénz bekuldése után eszközöltetnek.

Teljes árjegyzék kivánatra ingyen küldetik meg.

22—24. (115)

(21) **Árverési hirdetmény.** 1—3

Ezennel közhirré teszi alólirt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcsön-intézetnél elzálogositott s folyó évi **április hó végéig** lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyilt árverésen el fognak adatni, és pedig az

I. osztályu tárgyak, u. m. ruhanemük, háziesszközök, áruk stb.

árverezése lesz

folyó évi junius hó 3-án.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-nemük, ékszerek stb.

árverése lesz

folyó évi junius hó 10-én.

Az árverezések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

Figyelmeztetés! A kiváltás vagy átirás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogositva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átiratni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet hasonlag őt illeti.

A vevő tartozik a vételárt rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvártt, május 10-én 1872.

A hitelbank és zálogkölcsön-társulat igazgatósága.

Ny. Gámán János örökoseinél Kolozsvártt

A pünkösdi szt-ünnepek miatt lapunk közelebbi száma kedden délután jelenik meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.